

Hallintovaliokunnalle koskien asiaa HE29/2024

Asianajajaliitto – AA Matti Rautakorpi

Yleisesti

- Hallituksella on ollut ja on vireillä laaja kirjo ulkomaalaislakia ja liitännäisasioita koskevia uudistuksia
- Laki on entisestäänkin tilkkutäkkimäinen ja erittäin hankalasti tulkittava useissa kohdissa, tilanne huononee jatkuvasti, oikeusvarmuus kärsii
- Muutosten yhteisvaikutukset arvioimatta, vaikka arviointi tulisi tehdä
- Pikemminkin koko ulkomaalaislaki pitäisi kokonaisuutena uudistaa (esiselvitys tehty sisäministeriössä vuonna 2023 ja lopputuloksena oli suositus uudistaa koko laki)

Koskien ensimmäisten ja jatkolupien pituuksia, 53 §, 54 § ja 55 §

- Tälläkin hetkellä Maahanmuuttovirasto voi tutkia tilanteen ja perua kv-suojeluaseman jos tilanne henkilökohtaisesti tai alueellisesti muuttuu
- Esityksessä ei riittäviä perusteluita muutoksen tarpeellisuudelle
- Muutos lisää Maahanmuuttoviraston työtaakkaa
- Varsinkin toissijaisen suojelun osalta vuoden lupa on erittäin lyhyt integroitumisen kannalta
- Negatiivinen vaikutus henkilöiden työllistymiseen
- Tavoitteet saavutettavissa jo nykyisin keinoin

Koskien poissuljenta-perusteiden laajentamista, 87 § ja 88 §

- Ei tulkintaepäselvyyttä aiemmin koskien osallistumisen astetta
- Sen sijaan laki luo tulkintaepäselvyyttä siltä osin, aiotaanko yllyttämis- ja osallistumisvastuuta ulottaa yli rikosoikeudellisen arvioinnin
- Poissuljenta tulkittava aina suppeasti

Koskien poissuljentalperusteiden laajentamista, 87 § ja 88 §

- Uutena perusteena kansallisuuden turvallisuuden vaarantaminen
- Mitä käytännössä tarkoittaa? Ei riittäväällä tavalla täsmennetty esityksessä.
- Hybridivaikuttaminen? Koskeeko välineellistettyjä henkilöitä?
- Oikeusvarmuuden kannalta ei riittäväällä tavalla perusteltu mahdollisia tilanteita

Koskien poissuljenta-perusteiden laajentamista, 87 § ja 88 §

- Mikä on erityisen törkeä rikos?
- Määrittelylle ei löydy rikosoikeudellista vastinetta
- EUT:n ratkaisukäytäntöä, mutta rikosoikeusjärjestelmät eroavat, joten vaatisi tarkempia perusteita
- Täytyy olla sekä yhteiskunnalle vaarallinen, että tuomittu lainvoimaisesti törkeästä rikoksesta, mutta lakitekstistä tämän voi tulkita toisinkin.

Koskien poissuljentalperusteiden laajentamista, 87 § ja 88 §

- Uutena poissuljentalperusteena toissijaista suojelua koskien kotimaan jättäminen rikostuomion saamisen ja rangaistuksen välttelyn vuoksi
- Tälläkin hetkellä arvioitava seikka
- Korruptoituneet oikeusjärjestelmät? Tulisi täsmentää, että tehtävä kokonaisharkinta

Koskien oleskeluluvan myöntämistä palautuskieltoa sovellettaessa, 89 §

- Palautuskiellon turvaamiseksi oltava oleskelulupamekanismi
- Ei oikeutta työntekoon, valtion turvattava toimeentulo
- Perustellumpaa olisi myöntää oleskelulupa, joka oikeuttaa työntekoon

Siirtymäsäännös

- Siirtymäsäännökset murheena ulkomaalaislain uudistuksissa viime aikoina. Seurauksena tulkintaepäselvyyksiä.
- Olisi oikeusvarmuuden vuoksi perusteltua säätää, että nyt voimaan tulevaa lakia sovelletaan vain kun kv-suojelua tai jatko-oleskelulupaa on haettu lain voimaan tulon jälkeen
- Muutoin johtaa Maahanmuuttoviraston käsittelyaikojen vuoksi siihen, että henkilöt joutuvat ilman omaa syytään eriarvoiseen asemaan

